

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, r.

Znak: WZPS-3.431.7.1.2024.ML

Szczecin,

r.

Pan Mariusz Sydoruk
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Biesiekierzu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020, poz. 2285 ze zm.) inspektorzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie przeprowadzili w dniach 26-29 marca 2024 r. kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Biesiekierzu. Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki opisane zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 17 maja 2024 r., przedstawiam Panu wystąpienie pokontrolne.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu oceniono pozytywnie.¹

Dyrektorem Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu jest od 1 stycznia 2016 r. Pan Mariusz Sydoruk.

W Ośrodku zatrudnionych jest 18 pracowników w ramach umowy o pracę, w tym (w dniach kontroli) 3 pracowników socjalnych, a także 15 osób w ramach umowy zlecenie. Gmina Biesiekierz liczy 6.438 mieszkańców. Ze *Sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach* wynika, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu udzielił w 2023 roku pomocy w postaci pracy socjalnej 104 rodzinom (225 osób w rodzinach). Ośrodek w dniach kontroli spełniał warunek art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej w kwestii dotyczącej zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Spełniał również warunek, określony w art. 110 ust. 12 ustawy.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Dyrektor oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu posiadają odpowiednie kwalifikacje, wymagane przepisami art. 116 ust. 1, art. 156 oraz art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto w kontrolowanym okresie pracownicy socjalni OPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach.

Rada Gminy Biesiekierz podjęła Uchwałę Nr LII/332/2023 z dnia 23 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biesiekierz na lata 2023-2030. Dokument zmieniono Uchwałą Nr LVI/349/23 z dnia 27 kwietnia 2023 r. Realizacja Strategii jest monitorowana. Corocznie sporządzany jest raport z jej realizacji - *ostatni Raport z monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biesiekierz* sporządzono za 2023 r. Dokument przekazano Wójtowi i Radzie Gminy w Biesiekierzu.

Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej OPS w Biesiekierzu corocznie przygotowuje Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalną sytuacji społecznej i demograficznej gminy. Ocenę przekazano Radzie Gminy w wyznaczonym terminie.

Ośrodek przekazał w wyznaczonym terminie *Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”* oraz *Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach MRiPS-03-R*. Ponadto Dyrektor OPS w Biesiekierzu, wypełniając obowiązek art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, sporządza corocznie i przedstawia Radzie Gminy Biesiekierz *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu*. Ostatnie sprawozdanie, za rok 2023, przekazano Wójtowi i Radzie Gminy w Biesiekierzu pismem z dnia 16 lutego 2024 r. Nie wniesiono uwag do powyższych sprawozdań.

Na podstawie zbadanej w trakcie kontroli dokumentacji ogólnej oraz spraw indywidualnych nie stwierdzono nieprawidłowości co do merytorycznej zasadności przyznawania poszczególnych rodzajów świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, okresowe, celowe, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”) i niepieniężnych (usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kierowanie i odpłatność za pobyt w DPS, kierowanie do ŚDS, udzielanie schronienia). Rodziny spełniały kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Podczas kontroli ustalono, że przyjęte wnioski o udzielenie pomocy oznaczone zostały datą wpływu. Zgromadzona w aktach indywidualnych spraw dokumentacja była kompletna, przejrzysta. Terminowo przeprowadzono wywiady środowiskowe, poprawnie ustalano w nich sytuację rodzinną, mieszkaniową, zdrowotną i dochodową świadczeniobiorcy. Akta spraw zawierały również w razie konieczności dokumenty potwierdzające stan zdrowia oraz niepełnosprawność świadczeniobiorcy. Decyzje administracyjne zawierały wszystkie elementy, określone w art. 107 Kpa.

Na terenie Gminy Biesiekierz nie funkcjonują schroniska dla bezdomnych, nie ma również noclegowni, ogrzewalni ani innych placówek dla bezdomnych. W celu zabezpieczenia schronienia osobom bezdomnym Gmina Biesiekierz zawiera umowy z ośrodkami wsparcia z terenu innych gmin.

Zgodnie z art. 48a ust. 11 ustawy o pomocy społecznej *wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach*”. Natomiast art. 48a ust. 11 c stanowi, iż *gmina zgłasza wojewodzie wszelkie*

zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania. OPS w Biesiekierzu dokonał w dniu 28 grudnia 2023 r., zgłoszenia zmian do rejestru Wojewody Zachodniopomorskiego miejsc w schroniskach dla bezdomnych.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej) należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, a od 1 listopada 2023 r., zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej - mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Dyrektor OPS poinformował, że w celu realizacji powierzonego ustawą zadania w zakresie prowadzenia mieszkania treningowego lub wspomagane i zabezpieczenia dostępu do tego typu wsparcia dla swoich mieszkańców - Gmina Biesiekierz w dniu 14 marca 2024 r. zawarła porozumienie z gminą Będzino na realizację tego zadania (zgodnie z art. 53 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej). W kontrolowanym okresie w OPS w Biesiekierzu nie odnotowano wniosków o udzielenie wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim.

Rodziny z terenu Gminy Biesiekierz pozostawały 2023 roku w trudniejszej sytuacji życiowej i korzystały z pomocy Ośrodka głównie z powodu niepełnosprawności (43 rodziny), długotrwałej lub ciężkiej choroby (43 rodziny), ubóstwa (40 rodzin) oraz bezrobocia (26 rodzin). Zgodnie z danymi zawartymi w *Sprawozdaniu rocznym MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach w 2023 roku* wsparciem Ośrodka objęto 104 rodziny (225 osób w rodzinach), a decyzją przyznano świadczenia 127 osobom. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 116 rodzinom (274 osoby w rodzinach), a wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 27 rodzinom (74 osoby w rodzinach).

Udzielone wsparcie w formie pracy socjalnej Ośrodek dokumentuje w wywiadach środowiskowych, w notatkach służbowych a także w kartach pracy socjalnej. W kontrolowanym okresie pracownicy socjalni OPS w Biesiekierzu przeprowadzili 336 rodzinnych wywiadów środowiskowych w 2023 roku oraz 80 w 2024 r. do dnia kontroli. Jak wynika z informacji Dyrektora jednostki w okresie objętym kontrolą w OPS zawarto łącznie 6 kontraktów socjalnych (część A). Podczas kontroli przeanalizowano 3 z nich. W aktach opisano szczegółowo sytuację osób i rodzin, a także określano cele i założenia kontraktu, ustalano daty oceny realizacji kontraktu, nadzorowano realizację zaplanowanych działań, sporządzano oceny i monitorowano sytuację osób realizujących kontrakt oraz po jego zakończeniu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu korzysta z żywności w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa” we współpracy ze Stowarzyszeniem Aktywnych Kobiet Gminy Biesiekierz. W roku 2023 r. ze wsparcia skorzystało 98 rodzin (253 osoby w rodzinach), wydano łącznie 2.316,4 kg żywności – 257 paczek. Wartość pomocy wyniosła 15.041,47 zł. Dystrybucją produktów zajmuje się Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet Gminy Biesiekierz.

Gmina zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizowane są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (obecnie dla 1 dziecka) na podstawie stosownych umów, zawieranych ze specjalistami. Na terenie gminy Biesiekierz działa Środowiskowy Dom Samopomocy. Jest to placówka wsparcia dziennego typu A, B, C, przeznaczona dla 20 osób przewlekle psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne, osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Głównym celem funkcjonowania

ŚDS jest wsparcie społeczne uczestników i ich rodzin, integracja społeczna oraz kompensowanie skutków zaburzeń psychicznych oraz optymalne usamodzielnienie społeczne osób niepełnosprawnych psychicznie. OPS współpracuje również ze szpitalem psychiatrycznym Medison w Koszalinie. Zespoły mobilne docierają do mieszkańców w kryzysie bezpośrednio w miejsce zamieszkania.

Gmina Biesiekierz zapewnia swoim mieszkańcom nieodpłatną pomoc prawną, która kierowana jest do wszystkich osób nie posiadających możliwości opłacenia kosztów usługi prawnika. Pomoc ta udzielana jest w Urzędzie Gminy Biesiekierz. W 2023 r. udzielono 36 takich porad. Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu udziela również porad z zakresu wsparcia psychologicznego, pedagogicznego dla rodziców przy Placówce Wsparcia Dziennego. Psycholog pełni dyżur dwa razy w miesiącu po 4 godziny. W ciągu 2023 r. udzielono 55 godzin wsparcia dla 15 rodzin z problemami wychowawczymi. OPS prowadzi także na co dzień poradnictwo pedagogiczne oraz socjalne dla mieszkańców Gminy Biesiekierz. Na terenie gminy znajduje się także Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Psycholog w 2023 r. podejmował głównie działania interwencyjne i wspierające dostosowane do indywidualnych potrzeb klientów. Uczestnicy otrzymywali także wskazówki i informacje gdzie mogą uzyskać dodatkową pomoc i jakie kroki mogą podjąć w celu zmiany sytuacji. Spotkania były prowadzone indywidualnie, jak również z członkami rodzin. Z pomocy skorzystało 6 kobiet i 2 dzieci, łącznie odbyło się 21 konsultacji. Większość osób skorzystała z możliwości odbycia kilku spotkań. Informacje dotyczące dostępności poradnictwa specjalistycznego umieszczone są na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu, na stronie BIP OPS, na portalu społecznościowym Facebook – konto *Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu*, na stronie internetowej *Gazeta Biesiekierz* oraz udzielane są przez pracowników OPS na miejscu i telefonicznie.

W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu funkcjonuje Klub „Senior+”. Celem głównym Klubu jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez: umożliwienie korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, integracyjnej oraz prozdrowotnej, a także prowadzenie działań mających na celu poprawę stanu psychofizycznego uczestników, zapewnienie wsparcia i stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności, integracja seniorów, stworzenie warunków do samopomocy i aktywności seniorów jako liderów społeczności lokalnej, rozwój systemu pomocy środowiskowej dla seniorów, motywowanie seniorów do wspólnego spędzania czasu wolnego i zawierania nowych znajomości, propagowanie zdrowego stylu życia, postaw proekologicznych oraz różnych form działalności twórczej seniorów.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie w zakresie upowszechniania ofert pracy. Ośrodek współpracuje także z wieloma organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej, np.: Ochotnicza Straż Pożarna w Biesiekierzu i Ochotnicza Straż Pożarna w Parnowie, Bank Żywności w Nowych Bielicach, Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet w Biesiekierzu, Koło Gospodyń Wiejskich w Kraśniku Koszalińskim, w Starych Bielicach, Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy „Dziki Bielice Armwrestling”, Stowarzyszenie Szachowe „Husaria” w Starych Bielicach, Fundacja „Jaś i Małgosia”, Fundacja „Zdążyć z miłością”, Stowarzyszenie „Mama w Mieście Koszalin”.

OPS w Biesiekierzu realizuje także szereg projektów i rządowych programów z myślą o wsparciu i innych działaniach na rzecz lokalnej społeczności.

Podczas kontroli przeanalizowano sposób realizacji zaleceń zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 12 marca 2020 r. (Znak:

ZPS-3.431.10.10.2019.ML). Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie: udzielano schronienia zgodnie z zasadami określonymi w art. 48a i 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej (przed wydaniem decyzji w sprawie przeprowadzano wywiady i zawierano kontrakty socjalne). Zalecenie zostało zatem zrealizowane.

**W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości oraz uchybień
odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych.**

Właściwy podpis na oryginale

Do wiadomości:
Pan Tomasz Hołowaty
Wójt Gminy Biesiekierz